

EL PES DE LES FEDERACIONS EN EL PARTIT DEL GOVERN

Els valencians manen poc al PSOE

¿Quin nivell d'influència en el govern de l'estat tenen el PSPV, el PSC i la Federació Balear? Lluís Armet, Ernest Nabàs i Josep Moll expliquen l'opinió dels socialistes de Catalunya, el País Valencià i les Illes, respectivament.

Adolf Beltran

La composició del primer govern de Felipe González, després de les eleccions d'octubre de 1982, va assenyalar una característica que ja es preveia: l'aclaparadora presència de ministres sorgits de tasques polítiques a Madrid (nascuts arreu de l'estat) i la incorporació a alguns departaments claus de ministres bascs i catalans, fonamentalment. Tot això, és clar, sota l'ègida del tàndem González-Guerra, andalusos de procedència i líders indiscutibles del socialisme espanyol.

La remodelació d'aquest primer gabinet socialista, realitzada el passat mes de juny, amplià significativament l'espectre de participació dels socialistes «perifèrics» en el govern de l'estat. Fins al punt que, en aquests moments, hi ha tres ministres catalans (Serra, Lluh i Majó), un ministre basc (Solchaga), un ministre gallec (Abel Caballero) i un ministre balear (Fèlix Pons). Tot just, polítics procedents de les «nacionalitats» on hi ha governs autònoms no controlats pel PSOE.

Això pareix indicar que, en aquest partit, la importància de les diferents organitzacions federades no respon necessàriament a criteris quantitatius, de militància, ni qualitius, d'hegemonia política, sinó que prové de l'especificitat política de les comunitats en què funcionen.. A Galícia hi ha AP, amb un rerefons de gallegisme històric i de nacionalisme reivindicatiu minoritari, però potent. A Euskadi, el PSE és àmpliament superat per l'hegemonia *abertzale*. A Ca-

talunya hi ha Convergència i Unió. I a les Illes Balears és AP, amb el suport de la influent Unió Mallorquina i la presència, també, del PSM. Al País Valencià, en canvi, el monopoli del PSPV és total, i la seua influència en la direcció del partit i en el govern de l'estat, bastant reduïda. Ni hi ha aportat ministres, ni tan sols va poder introduir cap representant en l'executiva federal durant el XXX Congrés del PSOE.

La importància de tenir ministres

Per a Ernest Nabàs, membre de l'executiva del PSPV i encarregat de les relacions amb la premsa, «és obvi que els òrgans executius no s'elegeixen en relació a la procedència. El president del govern ha de buscar les persones més eficaces. Això, ho tenim molt assumit a nivell de partit. La representació territorial ja es produeix en les Corts i en el comitè federal. No tenim cap sensació de marginació. A més, el PSPV té unes quotes de responsabilitat tan grans que no es pot permetre el luxe de desprendre's de persones valuoses. Luxe que altres federacions sí que es poden permetre. La necessitat de dedicar-nos a la gestió de la política de la Generalitat ha dificultat que personalitats del PSPV-PSOE assumissen responsabilitats en l'administració central».

Lluís Armet, portaveu del PSC al Parlament de Catalunya, opina que «després de la victòria electoral de 1982, la presència de dirigents i tècnics del PSC en les responsabilitats del govern de l'estat ha resultat molt important. És la primera vegada en la

CARLES FRANCÉS

Ciscar i Pérez Casado, valencians ministrables. Baix, Guerra, vencedor del congrés del PSPV.

curta història de la democràcia a l'Estat espanyol que s'han trobat tants catalans en tasques de responsabilitat. Un gran moment, on el pes polític del PSC fou determinant, va ser l'elaboració de la Constitució i la definició de l'Estat de les autonomies».

Armet reconeix, però, que hi ha problemes. «El fet que el govern de l'estat, la major part de les autonomies i els principals ajuntaments, siguin dirigits per socialistes, mentre que a Catalunya es produeix un govern de signe conservador-populista, que té un projecte estatal en contra de la família socialista, provoca dificultats al PSC. Jo crec que és negatiu per a Catalunya que hi hagi un partit que ve a dir que la seva ideologia, que la Generalitat i el seu màxim dirigent són Catalunya. De la mateixa manera que és negatiu per a Catalunya que

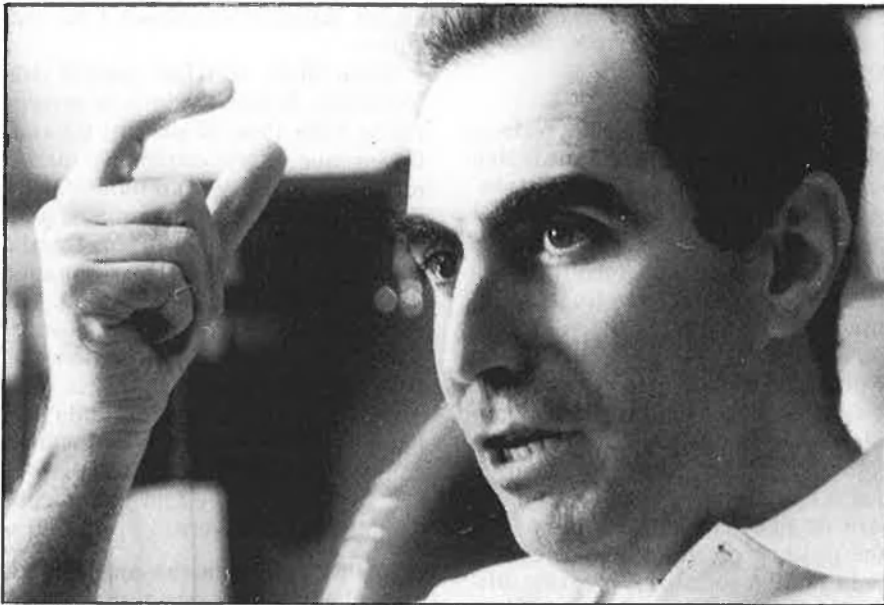
alguns dirigents socialistes s'ho creguin».

Josep Moll, secretari general dels socialistes Balears, valora la presència de Fèlix Pons al govern, puntualitzant que «som conscients que la nostra és una federació modesta. La nostra comunitat autònoma té una població reduïda. Però som també conscients que el nostre pes és major del que, amb criteris quantitius, ens correspondria. Tenim prestigi en el partit, i la nostra tasca és respectada. Ara bé, Fèlix Pons sempre ha estat un ministrable, per la seua sòlida preparació. No crec que s'hagi tingut en compte la seua procedència, però és clar que, amb ell, estem millor connectats amb el govern».

El PSPV, que no ha anat encara més enllà d'aportar dos noms a les especulacions sobre ministrables (Ricard Pérez Casado, alcalde de València, i Cebrià Ciscar, conseller de Cultura, han sonat alguna vegada com a possibles candidats als ministeris de Defensa i Cultura, respectivament), no té, com ja hem dit, cap representant en la direcció del PSOE, tot i que és una de les federacions amb més nombre de militants. Això no obstant, el grau de sintonia amb la política general del partit és molt alt.

Precisament, aquests dies es produeix un dels únics moments en els quals han convergit els socialistes valencians i catalans, a l'hora de discrepar amb el govern de l'estat. La Generalitat valenciana, a través del conseller d'Hisenda, Antoni Birlanga, ha expressat oficialment la seua dissensió en la negociació sobre el sistema de finançament autonòmic, un problema important i greu per al funcionament de les autonomies, que amenaça de deixar-les lligades de peus i mans. Alcaldes i consellers han coincidit, per motius no del tot concordants, a manifestar el desacord amb les propostes de finançament del ministre Solchaga. En el mateix sentit s'ha expressat el PSC. I, per una vegada, el País Valencià s'ha arreglat amb comunitats autònomes com Catalunya, Galícia i Canàries, enfront d'Extremadura, Castella-la Manxa o la Rioja.

Lluís Armet explica així la posició dels socialistes catalans: «Les discrepàncies amb la política del govern de l'estat, per la nostra part, no són mai frontals i absolutes. En alguns casos, s'observa una extraordinària lentitud en la presa de decisions. El finançament autonòmic n'és un bon exemple. Ara, en plena discussió dels pres-

Fèlix Pons, ministre illenc a Madrid. A la dreta, algunes personalitats «perifèriques» del govern central.

supostos generals de l'estat, no han acabat encara els treballs de la comissió corresponent per definir el nou sistema de finançació. Crec que cal fonamentar una correcta visió de la política autonòmica en la recerca de tots els mitjans possibles per avançar-se als problemes. Les actituds defensives i tancades, d'altra banda, no fan més que donar legitimitat a tots aquells qui creiem i avalem els continguts autonomistes del bloc constitucional».

Josep Moll pensa que «més que desacords amb el govern, en el PSC hi ha la necessitat de contrarestar la política antigovern de Convergència i Unió». Sobre l'actitud dels socialistes balears explica que «no tenim divergències greus. Les poques dificultats de l'autonomia són conseqüència de l'actuació del govern d'AP més que no del govern central. El de la finançació, però, és del tema més complicat».

Assignatures pendents

Tanmateix, els criteris polítics de la Federació Socialista Balear, o d'alguns dels seus càrrecs públics més destacats, han estat sovint molt diferents dels seus companys del País Valencià. I n'és un exemple l'actitud de suport a la instal·lació de repetidors de la TV-3 a les Illes (inclosa la subvenció de dos milions de pessetes per part de l'Ajuntament de Palma), en contrast amb l'atonía o l'oberta hostilitat que han manifestat els socialistes valencians, o els seus càrrecs públics més representatius, al mateix tema.

Mentrestant, una de les assignatures pendents entre la Generalitat valenciana i el govern central, entre les reiterades resolucions del PSPV i el PSOE en general, fa referència a la televisió autònoma. El cas, aparentment paradoxal, és molt exemplificador d'aquella situació que la nul·la participació en el govern de l'estat i en la direcció socialista deixen traspuar. Potenciada pel PSPV dins el partit i també, al parlament autònom, aprovada la llei per a crear-la, prevista una dotació inicial de 800 milions en els pressupostos de la Generalitat, la televisió valenciana espera el vist-i-plau del govern de l'estat, que ha repetit moltes vegades la seua negativa al respecte. Així, les televisions autònomes que funcionen corresponen a comunitats autònomes que no governen els socialistes (Catalunya, Euskadi i Galícia), mentre les autonomies en mans del PSOE que ho han sol·licitat esperen torn o han renunciat ja al projecte (en el cas d'Andalusia).

L'explicació d'Ernest Nabàs coincideix amb la que ha fet pública moltes vegades el president de la Generalitat i secretari general del PSPV, Joan Lerma. «Nosaltres fonamentem la nostra política en la voluntat d'evitar l'enfrontament sistemàtic amb Madrid per aconseguir-ne vots. La nostra línia és la de resoldre els problemes i tractar de tirar endavant els projectes. I la TVV és un projecte al qual no hem renunciat. Hi ha un problema de temps, de prioritats econòmiques, però es tracta d'un propòsit definit i ferm».

La influència del nacionalisme

A la hipòtesi que, com a conclusió provocadora, llancem en el sentit que les autonomies amb governs nacionalistes, o «no socialistes», aconsegueixen més guanys polítics (tret d'Andalusia, molt beneficiada econòmicament pel Fons de Compensació Interterritorial) i que aquesta situació genera, en aquests llocs, un major compromís del PSOE amb el fet nacional, Nabàs, ens replica que «les federacions del PSOE no es fan més nacionalistes pel fet d'haver-hi partits forts d'aquest signe. És ben bé a l'inrevés. Les societats que tenen un par-

tit hegemònic de caire nacionalista són diferents. I això influeix en els plantejaments del partit. En realitat, l'únic partit nacionalista a nivell de País Valencià, el que ha fet les úniques accions serioses de recuperació nacional, ha estat el PSPV-PSOE».

Moll, d'altra banda, reivindica la influència nacionalista dins els socialistes de les Illes. «En el PSOE hi ha hagut gent, des del principi, molt caracteritzada per la defensa del tema nacional, com ara Fèlix Pons o jo mateix. Els nacionalistes, els tenim dins el partit». La qual cosa no evita que un dels objectius prioritaris de l'actual executiva dels socialistes balears siga l'aproximació i la convergència amb el Partit Socialista de Mallorca, de caire més accentuadament nacionalista. «De moment, hem fet una proposta de llistes conjuntes per a les pròximes eleccions municipals i autonòmiques. Ara és el PSM, el qui té la paraula».

A Catalunya, a partir de la pèrdua d'influència electoral del PSC, són moltes les veus que, des de dins del partit, s'han pronunciat per un accentuament dels trets autònoms i catalanistes de l'organització. Armet veu així la tasca del PSC: «Ens replantegem la nostra política en dues línies. A nivell català, i vist l'immobilisme que observem en el govern del senyor Pujol, volem fer un esforç per oferir al Parlament de Catalunya solucions i noves idees als reptes que tenim plantejats com a país. A nivell d'estat, fem un esforç dirigit a aconseguir una major incidència en el disseny de la política de transformació d'un estat centralista en un estat au-

Liquidem l'antifranquisme

Ramon Barnils

D'

Si ens ho prenem amb calma, el joc resultarà divertidíssim; consisteix a descobrir com, en forma d'atacs al franquisme, la dictadura, el règim policíac, la democràcia orgànica, la dreta-dreta i la llengua cistiana, se'ns obliga a incondicionals adhesions al felipisme-fraguisme, la majoria absoluta, el militarisme OTAN, l'estat, la dreta-esquerra i la llengua comuna.

Si hom vol sobreviure amb una certa alegria a la totalitària intoxicació que ens subministraran els antifranquistes, és imprescindible de jugar a veure'ls la llauna.

I ens la subministraran no pas sols sinó, pactat el silenci, amb el fraternal ajut dels franquistes que els han ajudats tant: des dels franquistes que es proclamàvem liberals reprimits, com aquell ministre franquista d'Afers Exteriors que va morir en accident d'aviació fa uns mesos, fins als franquistes que es confessen, i ho són, demòcrates sincers d'aquesta democràcia postfranquista, el ministre franquista Fraga Iribarne; passant per franquistes de franquisme nascut de la mera ambició, com el duc de Sànchez o de López o del que sigui, el Calviño del franquisme, Adolfo Suárez.

Els antifranquistes, juntament amb els franquistes ni decents ni indecents, han tingut deu anys per a cobrar-nos la factura de tot allò que els simples contribuents els deviem. Deu anys semblen un preu generós per la seva heroica tasca. Liquidat el franquisme, ara només ens resta liquidar l'antifranquisme per estar a la pau.

Deia Nietzsche que qui lluita quaranta anys contra el drac acaba tornant-se drac i, liquidats els quaranta anys de franquisme, només ens resta liquidar els deu d'antifranquisme per veure'ns finalment lliures de la dictadura i les seves execrències. Fora dracs i prehistòries. Es tracta, amb memòria i sense noses, de continuar la Història.

tonòmic. Per a nosaltres, s'ha cobert dignament una primera etapa, però cal l'empenta i la il·lusió necessàries per potenciar un fet que s'ha demostrat transcendental, la distribució del poder en les àrees autonòmica i local. Cal definir una segona etapa de política autonòmica. Cal acabar el procés».

Aquesta voluntat del PSC s'emmarca en una situació comuna, amb diferents variants, a les federacions del PSOE que són minoritàries en la seua nació, nacionalitat o comunitat autònoma. Una situació que Armet explica quan afirma que «moltes vegades hem fet un gran esforç de convenciment i de contactes als més alts nivells. Hi ha hagut qüestions que s'han pogut esmenar, i d'altres, encara no. Però és evident que això forma part de la nostra personalitat política, que passa per la defensa d'un catalanisme progressista i que té les limitacions pròpies del suport i la par-

ticipació en un govern de l'estat per primera vegada socialista».

Pam dalt, pam baix, aquesta visió és aplicable a la Federació Socialista Balear, amb l'objectiu ja explicat de convergir amb els nacionalistes del PSM i les greus dificultats que actualment planteja l'agrupació de Ciutat de Mallorca, amb majoria d'Esquerra Socialista i en la qual han estat expedientats alguns dirigents.

Pel que fa al PSPV-PSOE, una vegada superada la crisi que desembocà en la remodelació del govern de la Generalitat, caldrà esperar a veure en

què es plasma la intenció explicitada en el Quart Congrés de diferenciar les tasques de partit de les institucionals. Amb tot, no estaria malament que els socialistes valencians es plantejassen la contradicció que travessa la seua existència. ¿Per què són menys autònoms, obtenen més sacrificis que beneficis i tenen menys poder els governs amb la mateixa majoria política que el govern de l'estat? La pregunta potser semblarà supèrflua a Extremadura, a Castella-la Manxa o a Múrcia. Però no ho és al País Valencià, si no n'oblidem, alegrement, les singularitats. □